

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/172/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417200520
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8417200520.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, právne zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, proti žalovanému: J. C., nar. XX.XX.XXXX., bývajúcemu v L. č. XX, o zaplatenie sumy 7.596,90 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 21.09.2018 č.k. 10Csp 19/2017-84 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 12.07.2013 žalovaný uzatvoril so Slovenskou sporiteľňou, a.s., ako bankou zmluvu o splátkovom úvere. Jej predmetom bolo poskytnutie splátkového spotrebného úveru vo výške 5.000 eur žalovanému. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 bola pohľadávka uplatňovaná v tomto konaní postúpená na žalobcu. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, upravoval v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v ustanovení § 92 ods. 8.

3. Pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

4. Postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré je v rozpore so zákonnými pravidlami, vyplývajúcimi z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, je právnym úkonom odporujúcim zákonu a tým absolútne neplatným právnym úkonom podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

5. V súvislosti s argumentáciou žalobcu, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nenormuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky, do pozornosti bol daný aktuálny rozsudok Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2018 vydaný vo veci 7Cdo 26/2017, ktorý túto argumentáciu žalobcu jednoznačne vyvracia. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa ustanovenia § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy vecí podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

6. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa preto takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná spoločnosť špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok. Sprisnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky prostredníctvom podmienok uvedených v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách a ich naplnenie musí byť považované za zákonný predpoklad platnosti postúpenia aj z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je vždy zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

7. Podľa žalobcu zákonné podmienky postúpenia splnené boli, lebo žalovaný bol v dlhodobom omeškaní s plnením svojich záväzkov a že je splnená aj zákonná podmienka písomnej výzvy banky, ktorou tu bola jednak výzva zo dňa 09.09.2015, ale aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30.09.2015. Uvedené výzvy nepreukazujú splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, a to z dôvodu nezachovania zákonnej 90 -dňovej lehoty medzi výzvou a postúpením pohľadávky.

8. Aj z aktuálneho rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2018 vydaného vo veci 1Cdo 147/2017, v ktorom opätovne bola odmietnutá argumentácia žalobcu, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nenormuje podmienky platnosti postúpenia bankovej pohľadávky vyplýva, že ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovu následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia, čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva, aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje.

9. V danom prípade žalobca do vyhlásenia dokazovania za skončené predložil len písomné výzvy zo dňa 09.09.2015 a zo dňa 30.09.2015, od ktorých do dňa 23.10.2015, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, neuplynula lehota 90 dní. Preto toto postúpenie pohľadávky odporuje zákonu a je neplatné.

10. Neobstojí ani argumentácia o dohode umožňujúcej postúpenie pohľadávky odchýlne od podmienok ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách akou tu má byť dojednanie v bode 19.16 žalobcom predložených Všeobecných obchodných podmienok, keďže článok I. bod 10 samotnej zmluvy len všeobecne hovorí o práve postúpiť pohľadávku a teda tam nejde o dohodu o odchýlnom dojednaní podmienok postúpenia. Dohoda s takými zásadnými následkami, akými by malo byť obídenie striktného zákonného rámca postúpenia bankových pohľadávok uzatvorená so spotrebiteľom, na ochranu ktorého dané ustanovenia práve slúžia, ak by mala byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, by musela byť výsledkom jednoznačne danej a preukázanej slobodnej vôle oboch zmluvných strán vyžadujúcej informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Tieto náležitosti v žiadnom prípade nemôže spĺňať takéto jednostranne pripravené, individuálne nevyjednané a vopred pretlačené prehlásenie veriteľa v obchodných podmienkach, ktoré dlžník zjavne nemal možnosť ovplyvniť, či vylúčiť. Navyše, obdobná zmluvná podmienka s absolútne rovnakým významom ako je bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok zmluvy o úvere, už bola súdmi právoplatne judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve Slovenskej sporiteľne, a.s., čo má okrem iného dôsledky v zmysle ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

11. Keďže postúpenie pohľadávky predstavuje absolútne neplatný právny úkon, súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, nakoľko nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu na súdne uplatnenie pohľadávky.

12. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

13. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe žalobcu bolo vyhovené. Alternatívne požadoval rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 09.09.2015 a výzvou zo dňa 30.09.2015 označenou ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ku ktorej žalobca pripojil kópiu doručky, ktorá preukazovala doručenie tejto výzvy žalovanému. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá banke podmienky, ktoré je zo strany banky potrebné splniť, aby sa banka voči svojmu klientovi nedopustila porušenia bankového tajomstva. Konkrétne toto ustanovenie vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a aby bol bankou kedykoľvek za trvania omeškania vyzvaný na zaplatenie aspoň časti svojho peňažného záväzku. Ak sú uvedené podmienky splnené, čo bolo v danom prípade v konaní riadne preukázané, postúpením pohľadávky zo strany banky na inú osobu nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Žalovaný bol v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku v okamihu, kedy prestal svoj záväzok splácať spôsobom, akým si to s postupcom dojednal v zmluve o úvere. Postupca ho na splnenie záväzku opakovane vyzval, a preto možno uzavrieť, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Postup súdu, ktorým si upravil zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a nad rámec zákona upravuje, že omeškanie dlžníka nastáva až dorúčením výzvy banky, je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej.

14. Peňažný záväzok žalovaného vznikol už splnením záväzku postupcu, t.j. peňažný záväzok žalovaného vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho záväzku a závisí výlučne od vôle veriteľa. Žalobca na základe uvedeného považuje za absurdné, ak súd pod pojmom „pohľadávka zodpovedajúca nesplácanému dlhu“ rozumie v prípade vracania poskytnutých peňažných prostriedkov zo zmluvy o úvere v splátkach len tie mesačné splátky úveru, ktoré sa už stali splatnými. Pohľadávka zodpovedajúca peňažného záväzku zo zmluvy o úvere podľa názoru žalobcu predstavuje zostatok dlhu žalovaného, ktorý vznikol poskytnutím peňažných prostriedkov v prospech žalovaného, t.j. takúto pohľadávku tvoria nielen nezaplatené a splatné splátky úveru, ale aj nezaplatené a doposiaľ nesplatené splátky úveru. V nadväznosti na uvedené vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ani zo samotného znenia ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka, alebo jej časť, ktorá je už splatná.

15. Ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov. Zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli otázku postúpenia odchyľne od zákona a to v článku I. bode 10 zmluvy, resp. v bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Preukazovanie splnenia podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili odchyľne od ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Je v absolútnom rozpore so základnými právnymi princípmi, ak súd považuje za platne uzavreté len to, čo v tom ktorom skutkovom prípade vyhovuje jednej zmluvnej strane a akékoľvek dojednanie, ktoré by mohlo spôsobiť jeho neúspech v spore, považuje za individuálne nevyjednané, formulárové, jednostranne pripravené a teda neplatné. V posudzovanom prípade sa navyše neskúmalo, či takéto dojednanie bolo, resp. nebolo individuálne dojednané, a preto sa takéto konštatovanie javí žalobcovi ako vyjadrenie subjektívneho názoru súdu, ktoré však nesmie byť podkladom pre nestranné a spravodlivé rozhodnutie, nakoľko predstavuje porušenie zásady rovnosti strán sporu. V prípade, že spotrebiteľ s obsahom zmluvy, resp. jej časťou v čase jej uzatvorenia nesúhlasil, nebol nútený zmluvu uzatvoriť a mohol požiadať o poskytnutie úveru u iného dodávateľa. Ak by si totiž pred uzavretím zmluvy napr. nečítal jej ustanovenia, takúto jeho nezodpovednosť nemožno pričítať na ťarchu druhej zmluvnej strany.

16. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

17. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

18. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., dňa 12.07.2013 uzatvorila so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere. Išlo o úver spotrebiteľský, ktorého úprava v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

19. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o splátkovom úvere boli bez akýchkoľvek pochybností Všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

20. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku bolo potrebné zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosť), ktorá je predmetom konania.

21. V danom prípade zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 524 a nasl. V prejednávanej veci postupom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách.

22. Podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

23. V tomto ustanovení zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách ako špeciálny právny predpis upravoval osobitný postup pri postúpení pohľadávky inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákonnými podmienkami pre takéto postúpenie boli existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva k zaplateniu a dlžníkove omeškanie so splnením trvajúce nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

24. Čo sa týka podmienky písomnej výzvy, pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Nestačilo teda len písomne výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi. V súvislosti s písomnou výzvou zo dňa 09.09.2015 (č.l. 81 spisu) je potrebné dodať, že vo vzťahu k tejto listine nebolo preukázané jej odoslanie a doručenie žalovanému zo strany právneho predchodcu žalobcu. Pokiaľ ide o oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 30.09.2015 (č.l. 39 spisu), obsahujúce výzvu na zaplatenie pohľadávky, toto bolo žalovanému doručené dňa 05.10.2015.

25. Pre platnosť zmluvy ako právneho úkonu je právne významný moment, kedy tento právny úkon bol urobený. Ak zmluva o postúpení pohľadávok v čase jej uzatvárania nespĺňala náležitosti vyžadované ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, išlo o neplatný právny úkon odporujúci zákonu. Neplatnosť podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je neplatnosťou absolútnou, čo znamená, že právny úkon takouto absolútnou neplatnosťou postihnutý, nemá za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému. Ak v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, sa hovorí o omeškaní so splnením čo len časti peňažného záväzku dlžníka, za predpokladu nevyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, týmto peňažným záväzkom môže byť iba dlh vzniknutý neuhradením už splatných splátok, nakoľko s ďalšími splátkami splatnými v budúcnosti nemôže byť dlžník v omeškaní. Pokiaľ v ďalšej časti tohto ustanovenia sa hovorí o pohľadávke zodpovedajúcej tomuto peňažnému záväzku, je zrejmé, že ide o peňažný záväzok vzniknutý z doposiaľ neuhradených splatných splátok.

26. Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv, ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietat voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

27. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách, mal zákonodarca úpravou obsiahnutou v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou, táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napr. nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

28. Základným právnym problémom v danej veci je otázka platnosti, či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania, prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej veci je to, že ide o spotrebiteľský spor vyplývajúci z pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru. Ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) sú preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovým nepretržitým omeškaním dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia, čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva, aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevyučuje.

29. Podľa ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

30. Za predpokladu nesplnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, išlo by o postúpenie v rozpore so zákonom, a to zákonom o bankách, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle ustanovenia § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

31. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Uvedený záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.04.2018 vydaného vo veci 1Cdo 147/2017, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako rozhodnutie č. 60.

32. Keďže na žalobcu nebola platne postúpená pohľadávka uplatňovaná v konaní, súd prvej inštancie správne postupoval, ak žalobu z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobcu zamietol.

33. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

35. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).